

Stedelijk fiscaal instrumentarium

C.Smolders, B.Heyndels, S.Goeminne, J.Burssens, B. Mahieu
Rapportering Burgemeestersoverleg
Roeselare, 22.02.2011

Contact: carine.smolders@hogent.be

Onderzoeksplan: 5 luiken

Onderzoeksopzet

1. Inschatting van de voordelen van een differentiatie van de OOV
2. De huiskorting als instrument van stedelijke ontwikkeling
3. De relatie KI-verkoopprijzen
4. De mogelijkheden om cfr. Nederland een betere inschatting te bekomen van de grondslag OOV
5. De effecten van de vervennootschappelijking

Stedelijk fiscaal instrumentarium

Luik 1: De differentiatie van de OOV

Onderzoeksopzet:

- 1.1. Literatuurstudie naar de mogelijke effecten
- 1.2. Berekening van de voordelen voor kandidaat-kopers op basis van reële data
- 1.3. Effect op de ontvangsten

- Wijziging in property tax heeft een impact op de uitstroom eerder dan op de instroom en dan vooral voor hogere inkomensgroepen en beter opgeleiden
- Effecten op migratie in studies met recente methodologie (controle voor endogeniteit, voor het niveau/kwaliteit van de overheidsdiensten & gebaseerd op micro-data) doorgaans beperkt
- Geen evidentie voorhanden van wijzigingen in de property tax op het % eigenaars
- Specifieke effecten op renovatie eerder beperkt
- Duidelijk communicatie en definiëring van de doelgroep zijn belangrijke randvoorwaarden
- Weinig inzichten voor Europa, geen voor België

Luik 1: voordeel voor de begunstigde-1

Assumptie:

volledige vrijstelling OOV of

Volledige vrijstelling OOV+ genieten van flankerende lokale subsidies

Premie	Maximum bedrag aan laagste kostprijs
Gevelverfraailingspremie	3100
Groendak	2015
Regenwaterput of infiltratie	500
Dakisolatie	240
Condensatieketel	25
Zonneboiler	150
Lage energiewoning – woning (E60)	100
Lage energiewoning – appartement (E60)	40
Renovatiecontract	9000

Luik 1: voordeel voor de begunstigde-2

1. Differentiatie OOV

1.2. Berekening voordeel van de begunstigde

Data:

- **Alle verkopen 2010 (fod financiën) (bestand bekomen in juni 2011)**
- Steekproef van min. 500 verkopen/centrumstad (immoweb) verzameld via inzet jobstudenten en verder ontwikkeld via webapplicatie voordeel= ruimere kenmerken/pand + exacte ligging
nadeel= vraagprijzen en niet door het registratiekantoor gecontroleerde data

Aantal observaties voor verkopen van huizen en appartementen per stad. Bron: FOD Financiën

Stad	Aantal observaties
Aalst	902
Antwerpen	6964
Brugge	1363
Genk	424
Gent	3021
Hasselt	699
Kortrijk	969
Leuven	1137
Mechelen	988
Oostende	1211
Roeselare	625
Sint-Niklaas	724
Turnhout	448

Luik 1: voordeel voor de begunstigde-3

Tabel 5: Statistieken stedelijke OOV Antwerpen naar aard van het vastgoed

Stedelijke OOV Antwerpen volgens aard vastgoed	Stedelijke opcentiemen						
	N	Gemiddelde	Mediaan	Standaardafwijking	Minimum	Maximum	Gem % van de prijs
Alle verkopen	6682	435,58	415,67	185,20	1,07	1109,52	0,32 %
Alle verkopen 5 % RR	1888	297,37	307,49	76,29	14,39	583,54	0,22 %
Alle verkopen 10 % RR	4659	491,80	481,75	186,29	1,07	1109,52	0,36 %
Betaalbare verkopen	6570	431,37	413,01	181,20	1,07	1105,26	0,32 %
Huizen	2916	431,27	395,95	196,87	14,39	1104,19	0,24 %
Huizen 5 % RR	1130	286,90	288,84	80,36	14,39	583,54	0,17 %
Huizen 10 % RR	1698	527,35	505,73	191,35	14,39	1104,19	0,27 %
Betaalbare huizen	2838	424,25	393,56	191,77	14,39	1104,19	0,24 %
Appartementen	3766	438,92	427,93	175,58	1,07	1109,52	0,38 %
Appartementen 5 % RR	758	312,97	323,21	66,85	58,62	564,89	0,29 %
Appartementen 10 % RR	2961	471,42	470,03	180,23	1,07	1109,52	0,40 %
Betaalbare appartementen	3732	436,78	427,40	172,56	1,07	1105,26	0,38 %

Luik 1: voordeel voor de begunstigde-4

Tabel 6: Statistieken stedelijke OOV voor betaalbaar vastgoed in Antwerpen

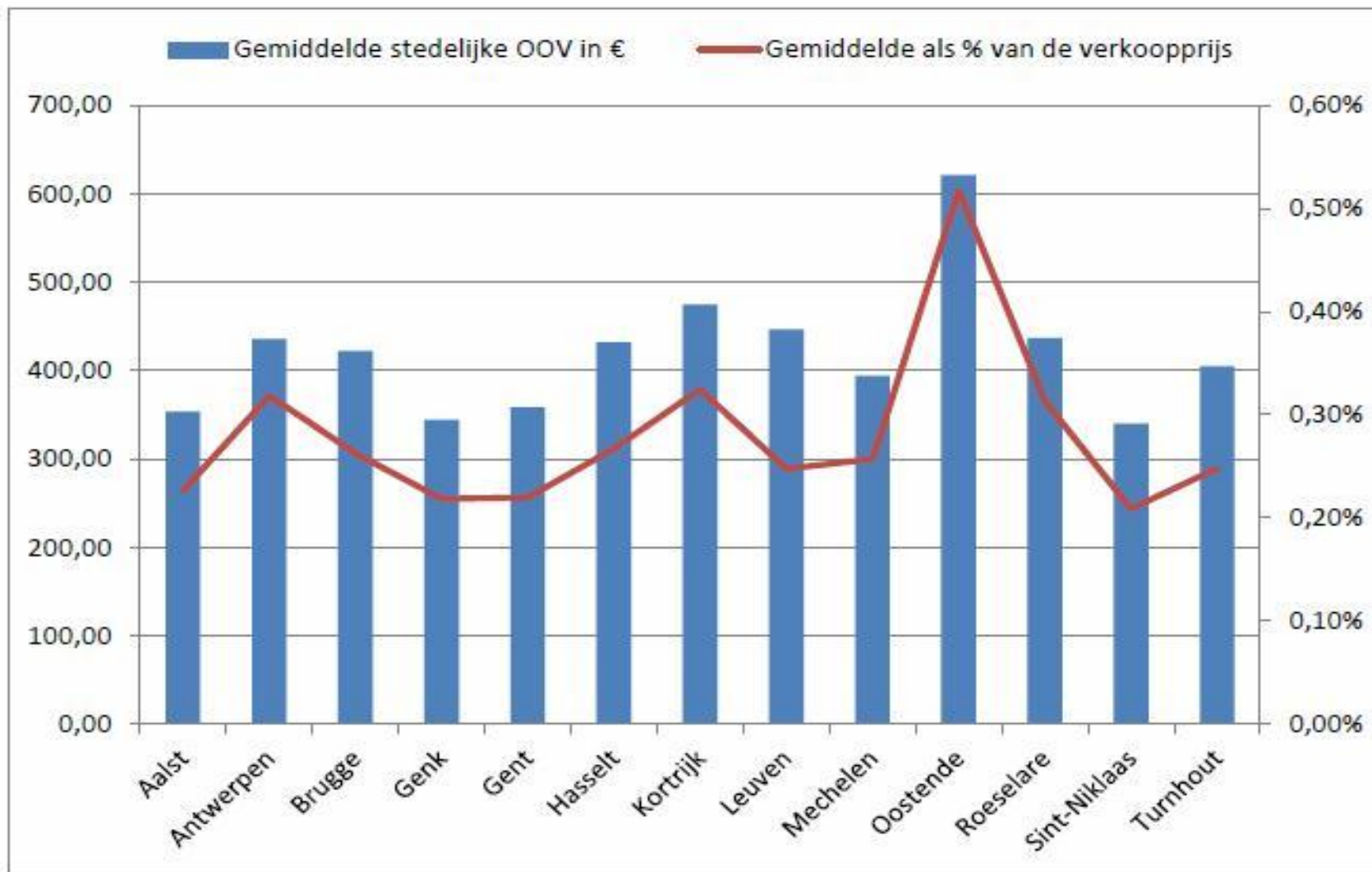
Stedelijke opcentiemen betaalbaar vastgoed in Antwerpen (Prijs <= 384810,39) in €		1 jaar	5 jaar	10 jaar
Alle verkopen	N	6570	32850	65700
	Gemiddelde	431,37	2156,83	4313,66
	Mediaan	413,01	2065,04	4130,07
	Minimum	1,07	5,33	10,66
	Maximum	1105,26	5526,30	11052,60
Huizen	N	2838	14190	28380
	Gemiddelde	424,25	2121,24	4242,48
	Mediaan	393,56	1967,78	3935,56
	Minimum	14,39	71,94	143,89
	Maximum	1104,19	5520,97	11041,95
Appartementen	N	3732	18660	37320
	Gemiddelde	436,78	2183,89	4367,78
	Mediaan	427,40	2136,98	4273,96
	Minimum	1,07	5,33	10,66
	Maximum	1105,26	5526,30	11052,60

Luik 1: voordeel voor de begunstigde-5

Tabel 7: Overzicht stedelijke premies voor een woning in Antwerpen

Premie	Maximum bedrag aan laagste kostprijs
Gevelverfraaiingspremie	3100
Renovatiecontract	9000
Groendak	2015
Regenwaterput of infiltratie	500
Dakisolatie	240
Condensatieketel	25
Zonneboiler	150
Lage energiewoning – woning (E6o)	100
Lage energiewoning – appartement (E6o)	40
Totaal	15130 of 15070

Luik 1: voordeel voor de begunstigde-6

Figuur 53: Grafiek gemiddelde stedelijke OOV en % van de verkoopprijs

Luik 1: effect op de ontvangsten

Tabel 41: Impact vrijstelling op de totale stedelijke OOV van 10% verkopen aan klein beschrijf

Stad	N = 10 % verkopen klein beschrijf	Aandeel vrijstelling in totale OOV
Aalst	33	3,04%
Antwerpen	181	1,82%
Brugge	41	2,46%
Genk	18	3,39%
Gent	105	2,54%
Hasselt	18	1,97%
Kortrijk	30	2,40%
Leuven	18	0,93%
Mechelen	57	4,77%
Oostende	28	1,78%
Roeselare	30	4,31%
Sint-Niklaas	26	2,54%
Turnhout	21	3,55%

Luik 1: conclusies

1. literatuur: vnl.effect op uitstroom, veel minder overtuigende empirische evidentie over instroom
2. Effecten van Brusselse experimenten zijn beperkt door stringente voorwaarden
3. Verwacht effect in absolute termen van eenmalige volledige vrijstelling OOV < 500 euro; als % van de verkoopprijs < 1%
4. Verwacht effect groter voor appartementen dan voor woningen
5. Combi-pakket (subsidies & volledige vrijstelling) mogelijk wel effect indien voldoende gecommuniceerd en gedurende voldoende aantal jaren volgehouden
6. Effect op de ontvangsten van een volledige vrijstelling voor 10% van de klein beschrijf verkopen = 1 à 5% totale ontvangsten van de OOV voor een vrij beperkt aantal inwijkelingen (uitgezonderd Antwerpen en Gent)

Stedelijk fiscaal instrumentarium

Luik 2: Een analyse van de relatie tussen het KI en de woningprijzen in de Vlaamse centrumsteden

B. Heyndels, B. Mahieu

Brussel, 5.12.2011

Contact: bram.mahieu@vub.ac.be

Luik 2 : vaststellingen

- ❖ De OOV, afgeleid van het KI, vormen een belangrijke bron van inkomsten voor de centrumsteden
(in 2008: 41 – 57% van de belastingsinkomsten)
- ❖ Het KI is gebaseerd op de huurprijzen van 1975 en werd sinds de instelling niet herzien, maar kent wel een indexatie.
(voor aangiftejaar 2011: 1,5790)
- ❖ De woningmarkt en bevolkingsdynamiek is sinds 1975 drastisch veranderd.
(bevolking +13%, gemiddelde verkoopprijs_R +202%;
cijfers 1975-2010 Vlaanderen)

- ❖ Observaties: de verkopen in 2010 van gewone woonhuizen gelegen in het Vlaams Gewest (bron= Fod financiën)
- ❖ 53.163 transacties, waarvan 34.742 weerhouden voor de analyses
- ❖ Gemiddelde verkoopprijs:
  - in Vlaanderen: 180.875 euro
  - in de centrumsteden: 199.498 euro

Luik 2: Evolutie van de woningprijzen-1

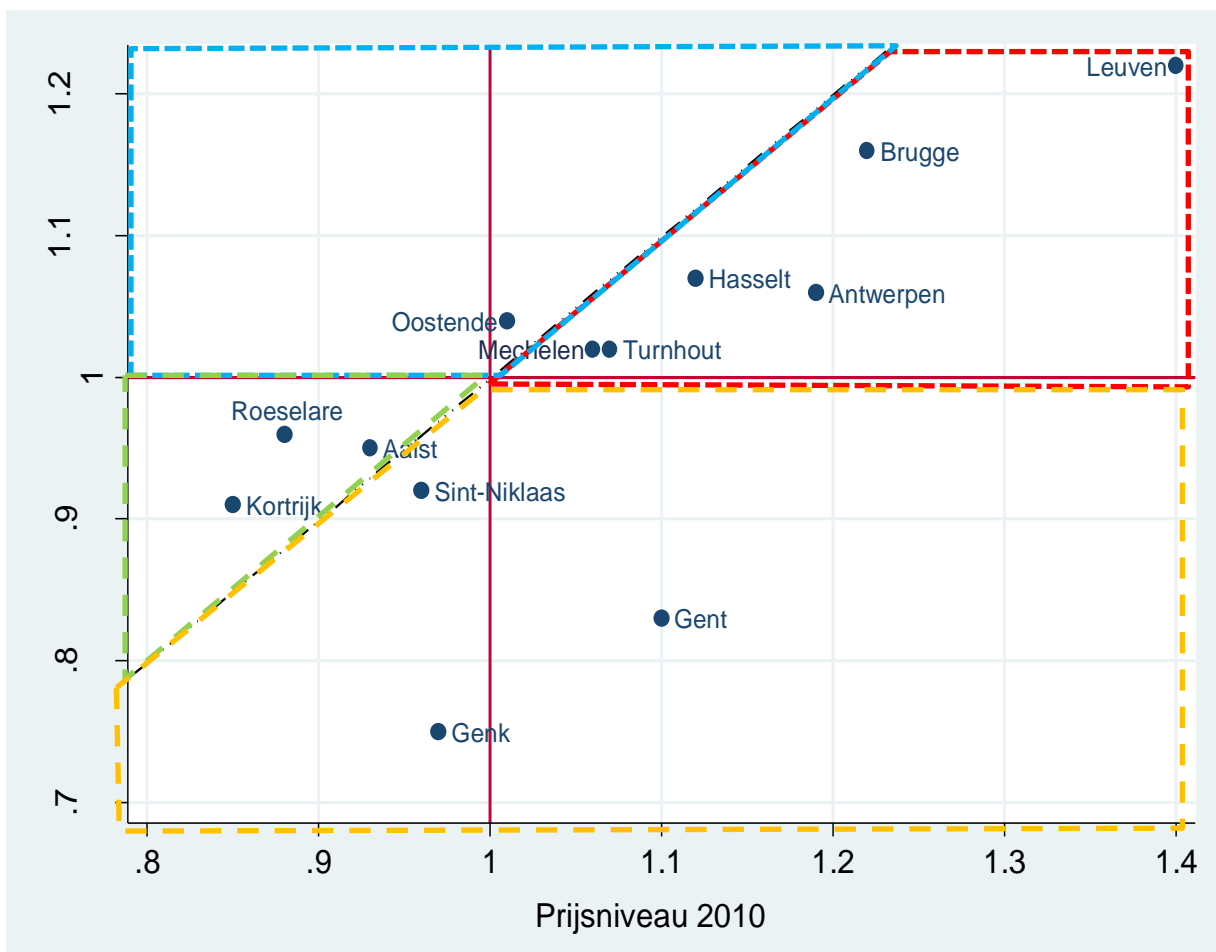
		1975	2010
<i>Gem. VP</i>	Aalst	20.118	168.666
<i>Prijsniveau</i>		1,07	0,93
	Antwerpen	18.220	215.141
		0,97	1,19
	Brugge	21.997	221.172
		1,17	1,22
	Genk	13.425	175.456
		0,72	0,97
	Gent	14.644	199.682
		0,78	1,10
	Hasselt	21.363	201.743
		1,14	1,12
	Kortrijk	18.204	153.798
		0,97	0,85

		1975	2010
	Leuven	21.680	252.855
		1,16	1,40
	Mechelen	15.725	190.928
		0,84	1,06
	Oostende	20.278	183.512
		1,08	1,01
	Roeselare	19.981	158.998
		1,06	0,88
	Sint-Niklaas	15.066	173.225
		0,80	0,96
	Turnhout	16.998	193.320
		0,91	1,07
	<i>Vlaanderen</i>	<i>18.765</i>	<i>180.875</i>
		<i>1</i>	<i>1</i>

Bron: cijfers ADSEI 2011

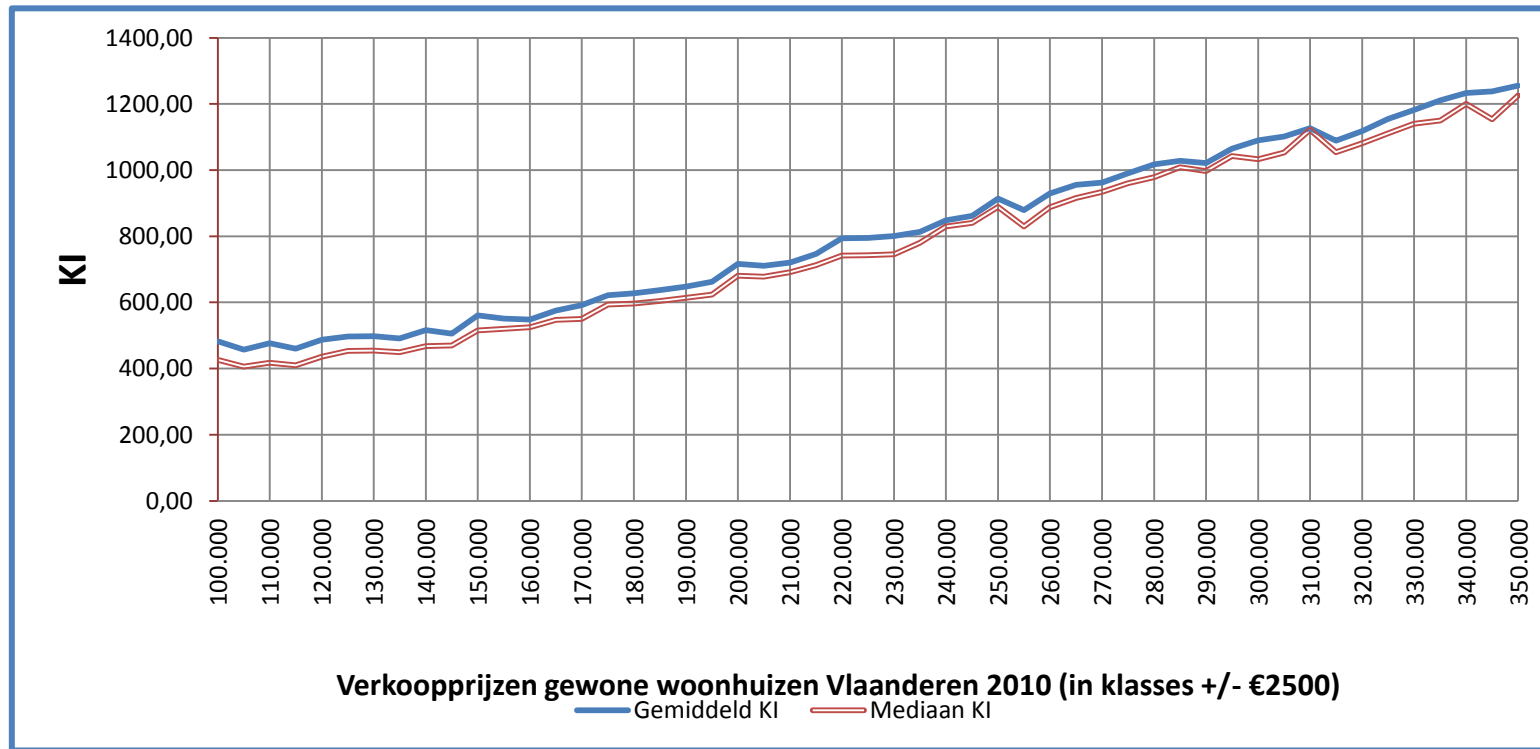
Luik 2: evolutie van de woningprijzen-2

18

Bron: cijfers ADSEI 2011

Luik 2: de relatie tussen KI en verkoopprijs-1

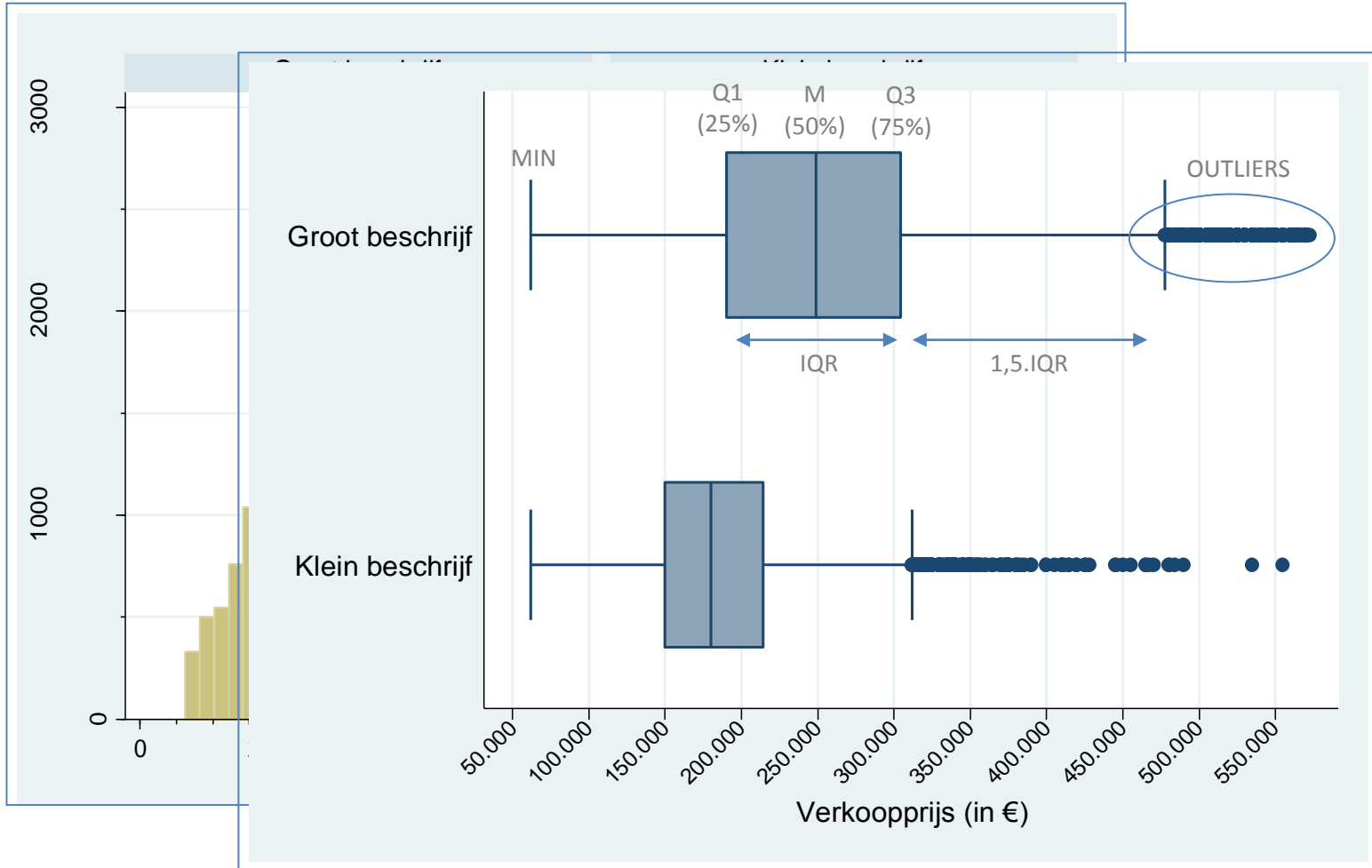

❖ $KI = \alpha + \beta \cdot P_{1000}$ met $P_{1000} = \text{verkoopprijs}/1000$

❖ C13: $KI = 152,156 + 3,011 \cdot P_{1000}$ ($R^2=0,406$; $p<0,001$)

❖ G295: $KI = 78,806 + 3,168 \cdot P_{1000}$ ($R^2=0,463$; $p<0,001$)

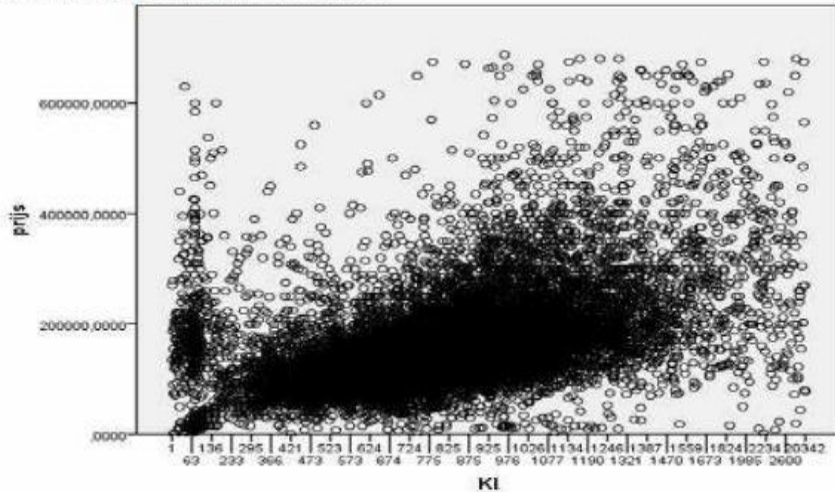
Luik 2: de relatie tussen KI en verkoopprijzen-

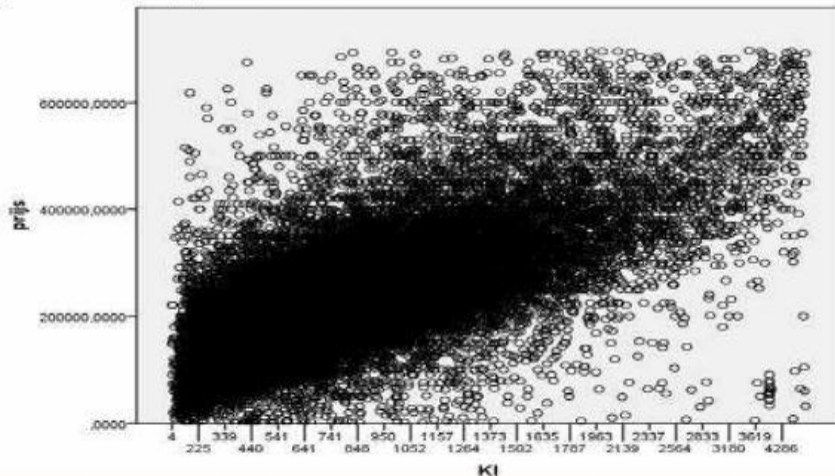

Luik 2: het KI en horizontale rechtvaardigheid-1

Figuur 23: scatterplot prijzen-KI appartementen

Figuur 24: scatterplot prijzen-KI woonhuizen

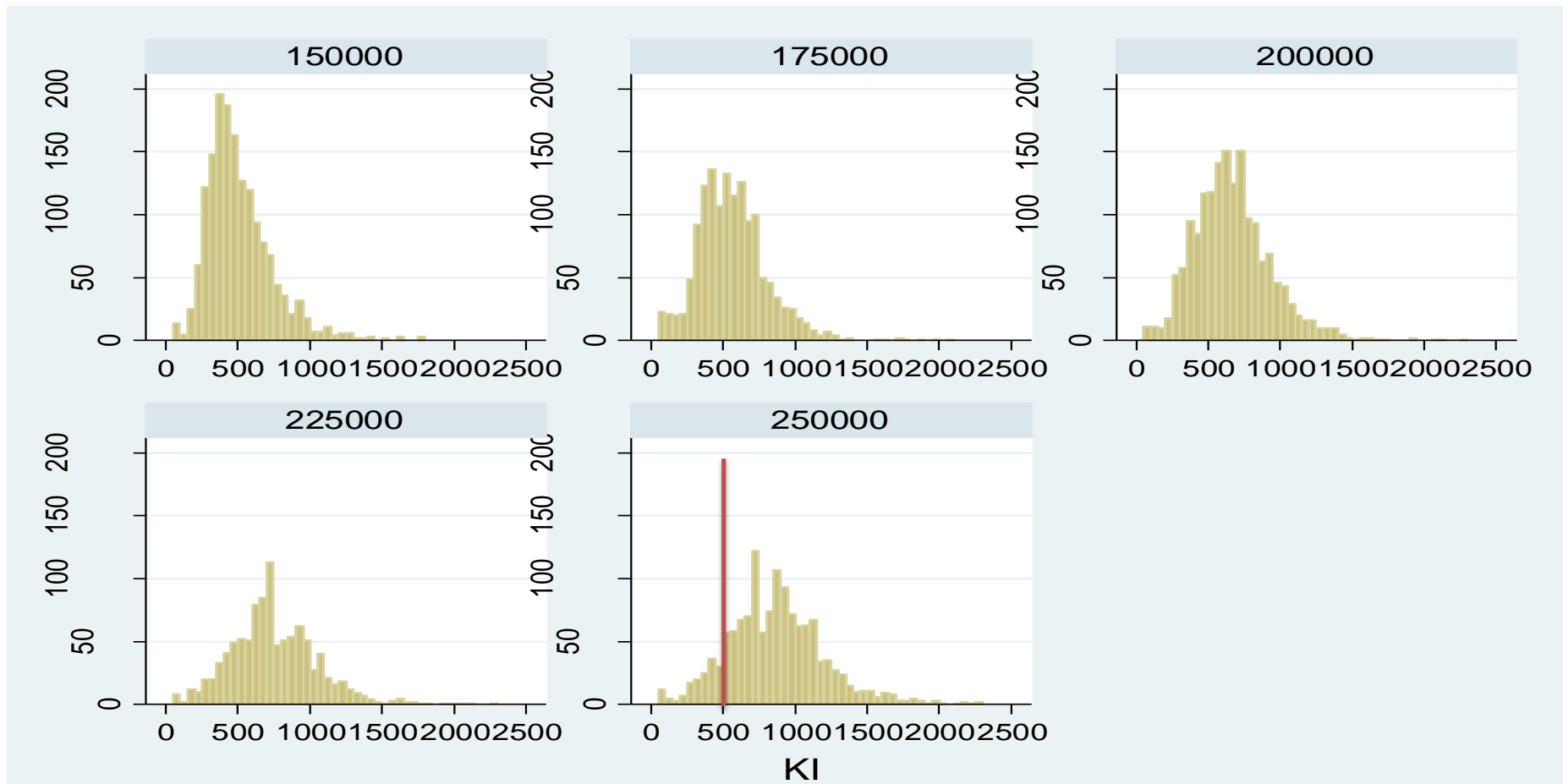

❖ Horizontale rechtvaardigheid houdt in dat individuen die zich in een gelijkaardige situatie bevinden op dezelfde wijze worden behandeld.

❖ Voor het KI: horizontale rechtvaardigheid betekent dat een evenwaardig onroerend goed in dezelfde omstandigheden leidt tot eenzelfde KI

Luik 2: het KI en horizontale rechtvaardigheid-2

Figuur 20: De spreiding van het KI voor de meest courante verkoopprijzen van gewone woonhuizen in Vlaanderen (cijfers 2010)

- ❖ De sterke evolutie van de woningmarkt wordt onvoldoende opgevangen door het rigide indexatiemechanisme.
- ❖ Het verschil in de woningmarkt tussen de centrumsteden is groot. Diversificatie van de maatregelen lijkt aangewezen.
- ❖ Er is een duidelijke relatie tussen het gemiddeld KI en de gemiddelde verkoopprijzen, **MAAR:**
voor specifieke verkoopprijzen/KI's vinden we een enorme variatie in de grootte van deze relatie. Het KI doorstaat de toets van de horizontale rechtvaardigheid niet. Deze horizontale onrechtvaardigheid is bijzonder problematisch voor het klein beschrijf.

Stedelijk fiscaal instrumentarium

Luik 3: Alternatieve inschattingen van de grondslag van de OOV (WoZ)

Luik 3: de verkoopprijs als grondslag

Bronnen:

- interviews met Jan Gieskes voorzitter van de Waarderingskamer & R. Kathmann, secretaris van de Waarderingskamer
- interview met Prof. dr. en rechter te Arnhem Jan Monsma
- interview met R. Van de Laar, directeur Tog Nederland
- interview met J.Verhagen, taxateur gemeente Breda
- desk research documenten Wet Woz & evaluatiestudies
  - > haalbaarheid/kostprijs/valkuilen/moeilijkheden

- **Grondslag** = marktwaarde van het onroerend goed (cfr.VSA)
- Taxatie gebaseerd op primaire kenmerken & marktinformatie (en soms secundaire kenmerken)
- Initiatie 1995: alle objecten gecontroleerd op primaire kenmerken (bouwjaar, oppervlakte, volume, typewoning, ligging)
- **Data** secundaire kenmerken d.m.v. Funda (= immoweb)
- Verschillende waarderingsmethodes voor woningen en niet-woningen; voor courante en incurante objecten
- **2011:jaarlijkse taxatie** van 800 000 niet-woningen en 7200 000 woningen
- Grote vergelijkbaarheid objecten in de Randstad; behoorlijke diversiteit objecten in de buitengebieden (vrijstaande woningen)
- **Aanwending**=OzB, watersysteemheffing, VenB, inkomsten-belasting,schenk- en erfbelasting, verkopen, hypotheke, huurindexen, verzekering, solvabiliteits-toets banken,etc.

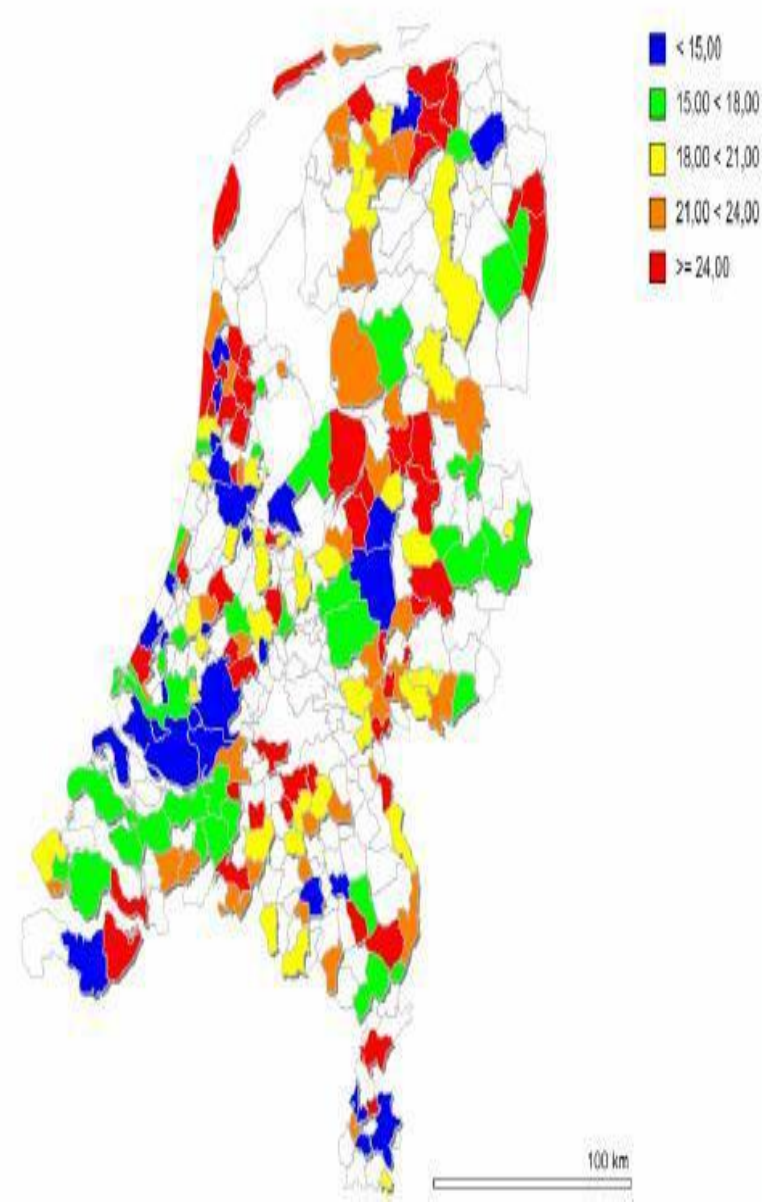

Praktisch:

- Vnl. grote gemeenten taxeren nog zelf; overige = private gespecialiseerde bureaus
- Gebruik van geautomatiseerde modellen, gebaseerd op trend en afwijking van de trend
- Grootste deel van de variantie in prijzen te wijten aan de primaire kenmerken (n=4 à 5 variabelen)
- Kwaliteitsbewaking = de Waarderingskamer

Kostprijs:

initieel 2% van de totale opbrengsten OzB (<> BTW 6,2% en inkomstenbelasting 4.75%) maar sterk gedaald in de tijd

Luik 3: de wet WOZ-3

Initiële problemen:

- Tijdigheid beschikkingen
  - Gebrek aan basisinformatie
  - **Mutaties**
  - Aantal bezwaren (7% in 2005 versus 2,5% in 2011) en processing tijd van de bezwaren
  - Kwaliteit van de taxaties
  - Communicatie over de taxatie
  - Draagvlak bij burgers in tijden van oververhitte woningmarkt
-

Verbeteringen inzake mutaties objecten:

- Geautomatiseerde waarschijnlijkheidscontroles
- BAG: geautomatiseerde vergelijking met gemeentelijke bestanden signaleren onwaarschijnlijkheden en fouten
- Beschrijvingen /foto's van te koop aangeboden objecten
- veldcontrole op bijgebouwen, minder vergelijkbare panden
- Uitwisseling van gegevens met woningcorporaties, beleggers en eigenaren van grote complexen
- Afhandeling bezwaar- en beroepschriften
- Bestemmingsplannen
- Milieu-inventarisatie
- Lijst van landgoederen
- Luchtfoto's

Pluspunten

- ✓ Hoge waarderingsfrequentie
- ✓ Transparante waardebeoordeling & taxatie
- ✓ Wordt voor vele doeleinden ingezet
- ✓ Efficiënte waardering via de modelmatige aanpak
- ✓ Praktische uitvoerbaarheid
- ✓ Groeiend draagvlak
- ✓ Sturingscapaciteit
- ✓ Innovatie en controle via Waarderingskamer
- ✓ responsabilisering

Minpunten

- ✗ Kostprijs van het ganse opzet
- ✗ Invoering vergt update van de kadastrale informatie
- ✗ Basis is een goed functionerende woningmarkt
- ✗ Grondslag wordt volatieler
- ✗ Belastinginkomsten worden volatieler

- ? Kwaliteit van de kadasterdata
  - ? Indeling in typewoningen (cfr. NL: ca. 30 types; meer dan 120 diverse specifieke objecten <> max. 13 soorten die ertoe doen)
  - ? Mogelijkheid om op grond van 4 à 5 kenmerken goede voorspellingen te doen over de waarde van een woning?
  - ? Beschikbaarheid van secundaire data (ligging, monumentale waarde, onderhoudstoestand, energieprestaties, ...)
  - ? Voldoende transacties ter vergelijking?
  - ? Duurtijd invoering < in NL door evolutie van de technologie
- ! Complexiteit in een federale context

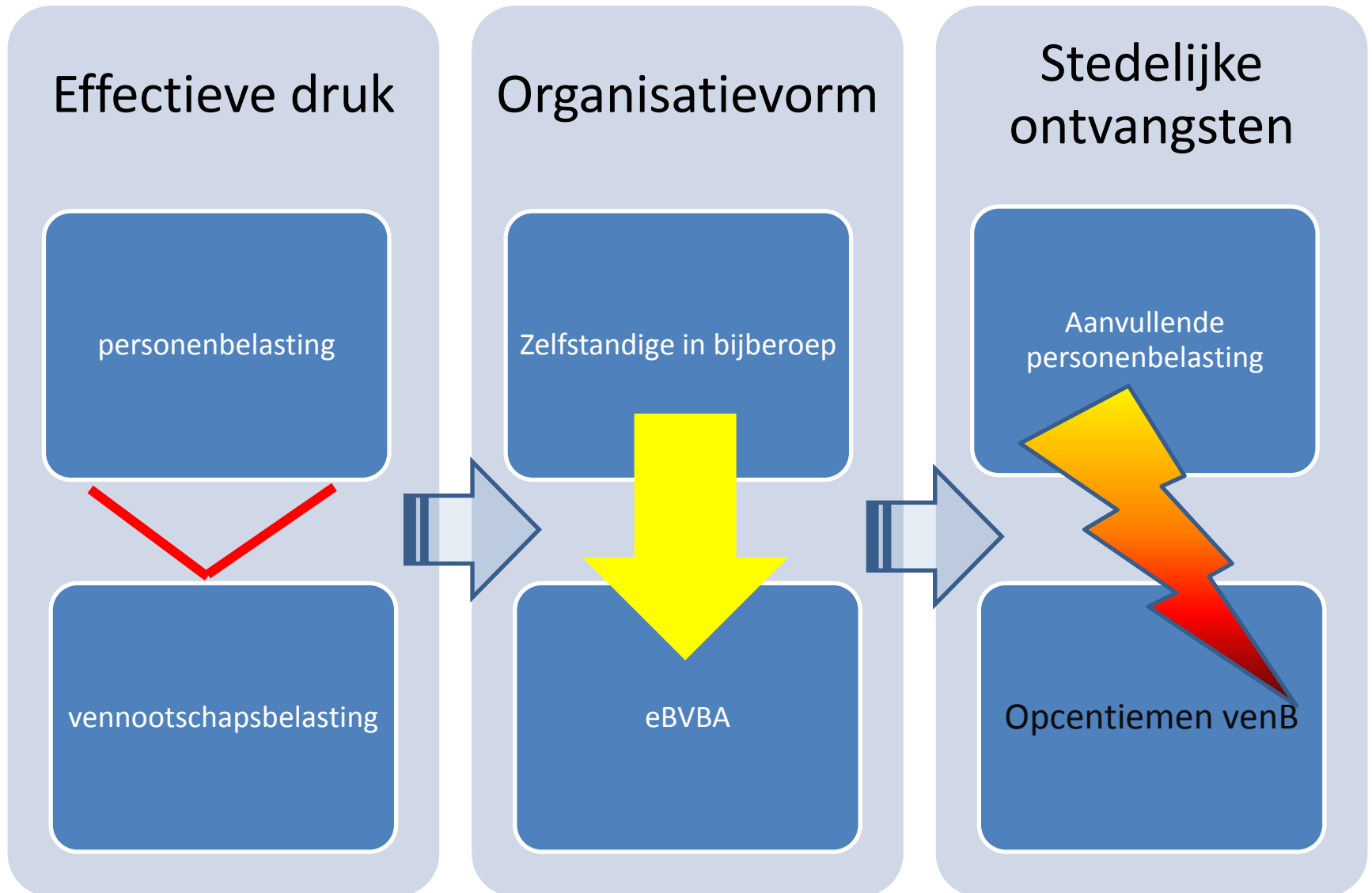
Stedelijk fiscaal instrumentarium

Luik 4: Verkennende studie van de effecten van de vervennootschappelijking van de vrije en intellectuele beroepen in de C13 op de lokale ontvangsten

Luik 4: income shifting

Luik 4: onderzoeksvraag & data

Hoe talrijk zijn de EBVBA's¹ van vrije en intellectuele beroepen, wat is de gerealiseerde grondslag en wat zou een transfer van 5% van de vennootschapsbelasting op deze vennootschappen aan inkomsten genereren voor de centrumsteden? Hoe groot is de opportuniteitskost van het niet belasten in de personenbelasting van de inkomsten van dergelijke EBVBA's?

Data : belfirst jaarrekeningen 2006-2011

3 criteria:

- Eenpersoonsvennootschappen met burgerlijke aansprakelijkheid
- Burgerlijke VP in de vorm van een EBVBA
- NIS-code steden

Verder identificatie vrije beroepen op basis van lijst FVIB en Xerius

! Wijziging nomenclatuur in 2008 : beperking analyses tot de recentste periode

Luik 4: aantal eBVBA's-1

Tabel 2: wijziging van het aantal EBVBA's van vrije en intellectuele beroepen

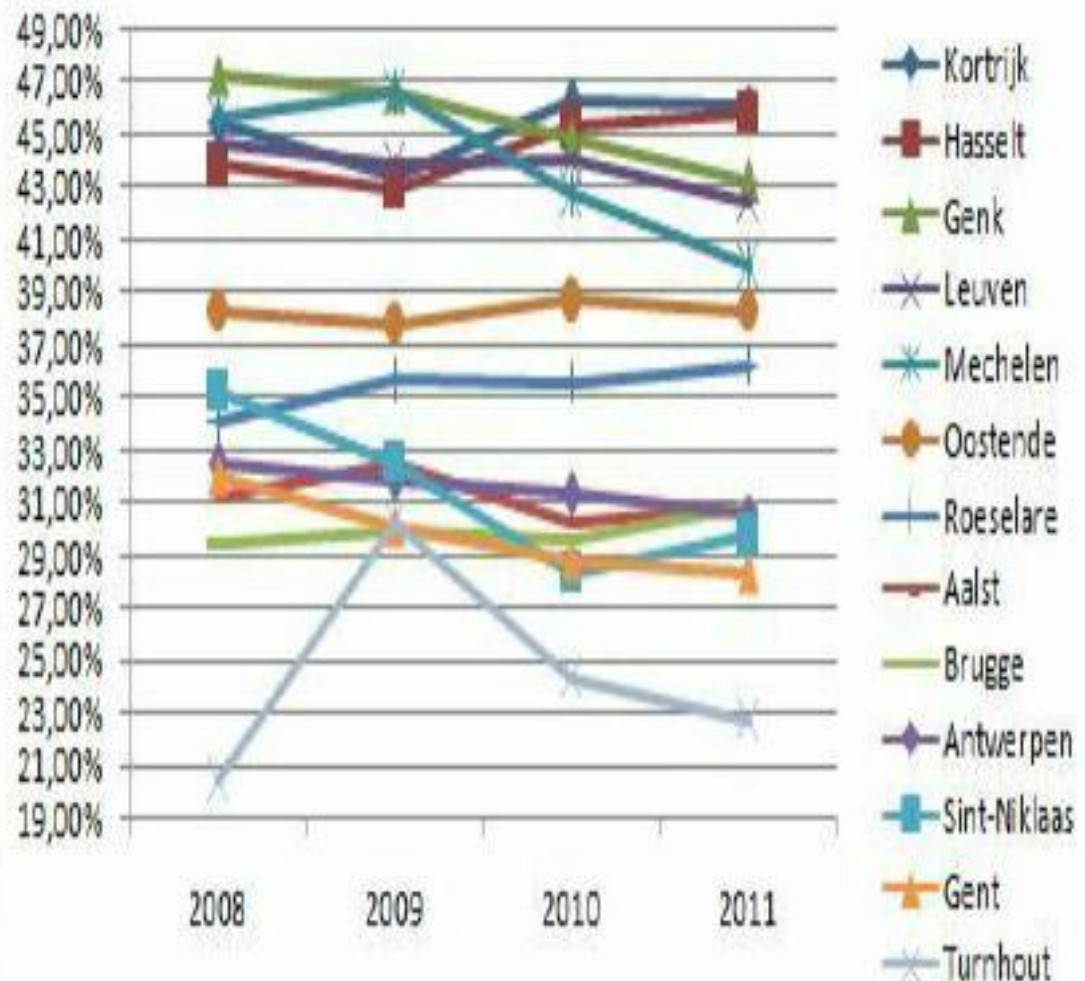
	AANTAL 2011	$\Delta_{2011-2009}$	$\Delta_{2011-2010}$
Genk	67	-21,18%	-10,67%
Turnhout	18	-30,77%	-10,00%
Mechelen	82	-24,77%	-9,89%
Leuven	132	-15,92%	-7,69%
Antwerpen	563	-15,34%	-7,40%
Aalst	39	-22,00%	-7,14%
Oostende	56	-5,08%	-6,67%
Kortrijk	104	-9,57%	-6,31%
Gent	131	-17,09%	-5,76%
Hasselt	126	-6,67%	-3,82%
Roeselare	55	-9,84%	-3,51%
Sint-Niklaas	41	-25,45%	-2,38%
Brugge	64	-9,86%	-1,54%

Luik 4: aantal eBVBA's-2

Figuur 1: overzicht van het aandeel van sample EBVBA's in totaal aantal EBVBA's per centrumstad

	2008	2009	2010	2011
Kortrijk	45,55%	43,40%	46,25%	46,22%
Hasselt	43,85%	42,99%	45,33%	45,82%
Genk	47,26%	46,70%	44,91%	43,23%
Leuven	44,74%	43,85%	44,00%	42,44%
Mechelen	45,70%	46,58%	42,72%	40,00%
Oostende	38,37%	37,82%	38,71%	38,36%
Roeselare	34,05%	35,67%	35,63%	36,18%
Aalst	31,18%	32,47%	30,22%	30,95%
Brugge	29,46%	29,96%	29,55%	30,92%
Antwerpen	32,47%	31,94%	31,36%	30,65%
Sint-Niklaas	35,26%	32,54%	28,38%	29,71%
Gent	32,06%	30,15%	28,90%	28,35%
Turnhout	20,41%	30,23%	24,39%	22,78%

Luik 4: omvang van de grondslag-1

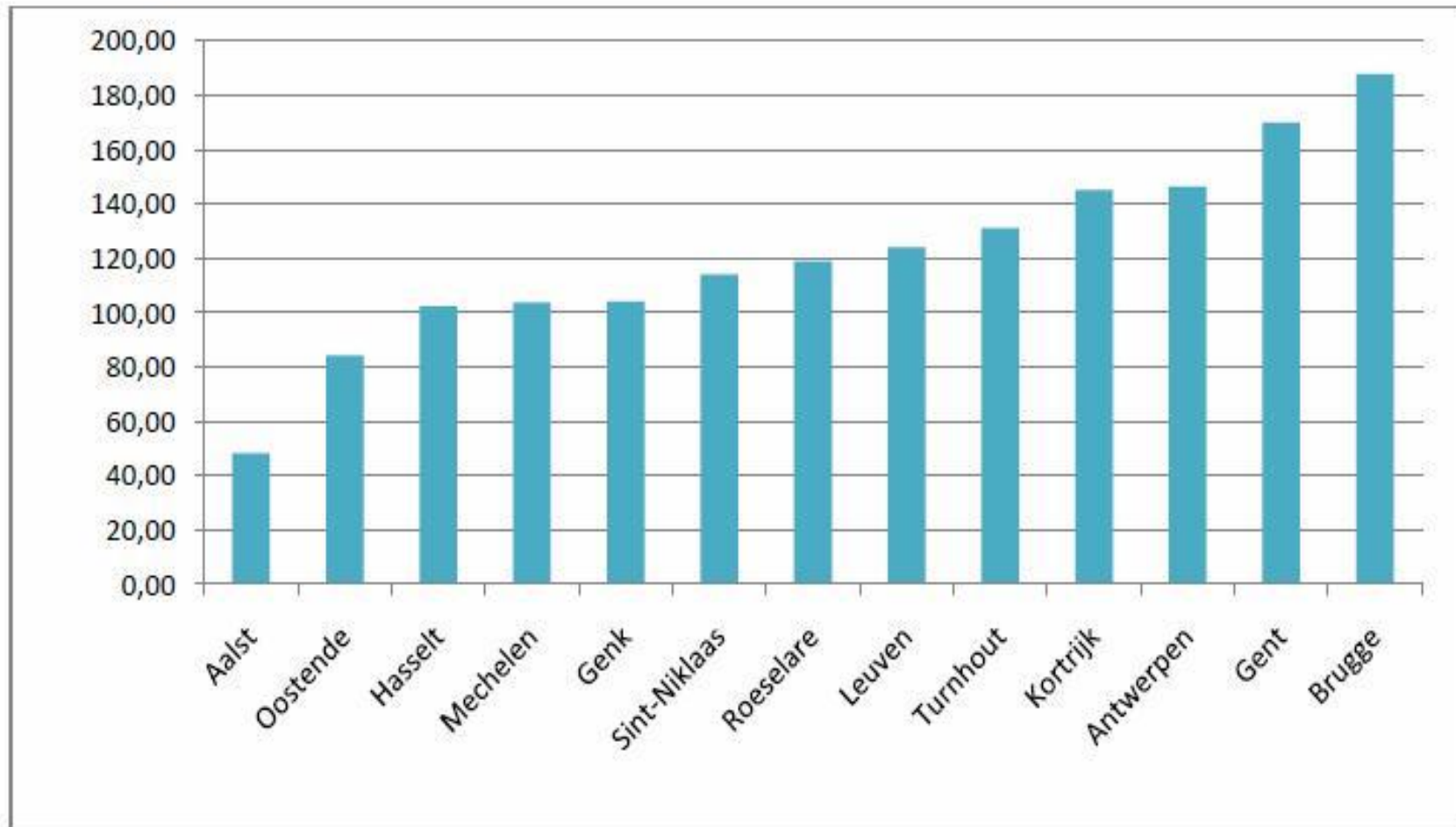
Tabel 5: overzicht van de evolutie van de totale grondslag in de ven.Bel. (2008-2011)

totale grondslag in euro	2008	2009	2010	2011
Antwerpen	43.437.000	50.225.000	39.095.000	36.535.000
Kortrijk	10.399.000	9.992.000	11.583.000	9.670.000
Hasselt	11.066.000	7.960.000	9.290.000	9.362.000
Leuven	10.725.000	13.054.000	10.249.000	8.812.000
Gent	7.953.000	7.051.000	8.293.000	7.301.000
Genk	9.014.000	8.006.000	7.465.000	6.462.000
Brugge	5.211.000	9.547.000	6.849.000	6.218.000
Roeselare	5.522.000	5.341.000	5.137.000	5.743.000
Mechelen	6.681.000	7.043.000	7.416.000	5.697.000
Oostende	4.411.000	4.182.000	3.929.000	4.283.000
Sint-Niklaas	3.672.000	2.708.000	2.070.000	2.511.000
Turnhout	1.264.000	1.316.000	1.429.000	1.396.000
Aalst	2.279.000	1.845.000	1.699.000	1.004.000

Luik 4: omvang van de grondslag-2

Figuur 5: overzicht van de variabiliteit van de grondslag (st.deviatie) (2011)

Luik 4: budgettaire effect-1

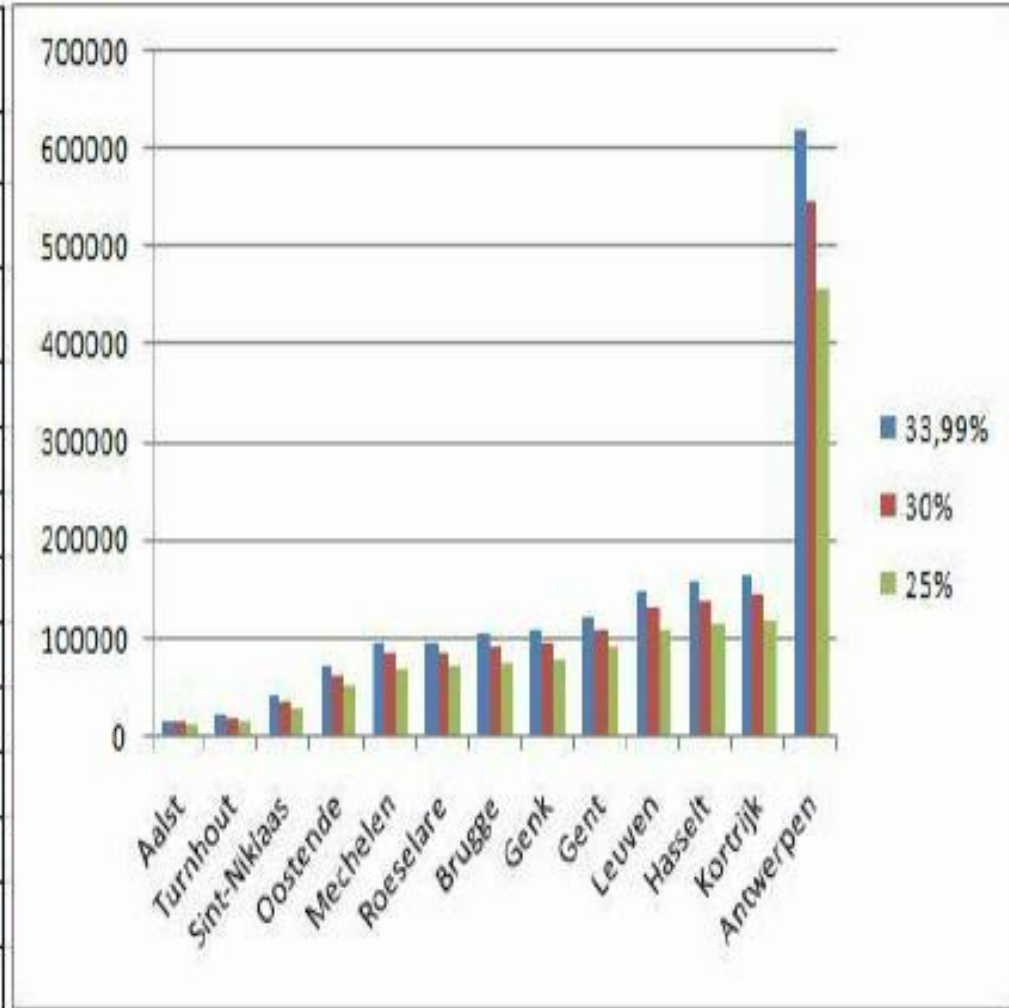
Tabel 8: opbrengst vennootschapsbelasting aan diverse tarieven (berekening in globo voor 2011)

2011	ven b à 33,99%	ven.b. à 30%	ven.b.à 25%	grondslag 2011
Antwerpen	12.418.247	10.960.500	9.133.750	36.535.000
Kortrijk	3.286.833	2.901.000	2.417.500	9.670.000
Hasselt	3.182.144	2.808.600	2.340.500	9.362.000
Leuven	2.995.199	2.643.600	2.203.000	8.812.000
Gent	2.481.610	2.190.300	1.825.250	7.301.000
Genk	2.196.434	1.938.600	1.615.500	6.462.000
Brugge	2.113.498	1.865.400	1.554.500	6.218.000
Roeselare	1.952.046	1.722.900	1.435.750	5.743.000
Mechelen	1.936.410	1.709.100	1.424.250	5.697.000
Oostende	1.455.792	1.284.900	1.070.750	4.283.000
Sint-Niklaas	853.489	753.300	627.750	2.511.000
Turnhout	474.500	418.800	349.000	1.396.000
Aalst	341.260	301.200	251.000	1.004.000

Luik 4: budgettaire effect-2

Tabel 9: budgettaire effecten van de toewijzing van 5% van de vennootschapsbelasting

in euro	33,99%	30%	25%
Aalst	17.062,98	15.060,00	12.550,00
Turnhout	23.725,02	20.940,00	17.450,00
Sint-Niklaas	42.674,45	37.665,00	31.387,50
Oostende	72.789,59	64.245,00	53.537,50
Mechelen	96.820,52	85.455,00	71.212,50
Roeselare	97.602,29	86.145,00	71.787,50
Brugge	105.674,91	93.270,00	77.725,00
Genk	109.821,69	96.930,00	80.775,00
Gent	124.080,50	109.515,00	91.262,50
Leuven	149.759,94	132.180,00	110.150,00
Hasselt	159.107,19	140.430,00	117.025,00
Kortrijk	164.341,65	145.050,00	120.875,00
Antwerpen	620.912,33	548.025,00	456.687,50

Luik 4: budgettaire effect-3

? Opbrengst van een belasting in de PB van de VenB-grondslag?

Tabel 10: belang in de personenbelasting

Gemeente	TO APB 2009	apb% 2011	pb à 12,2%	Pb à 17,8%	pb à 29,3%	pb à 40,3%
AALST	26.001.443,95	0,075	0,04%	0,05%	0,08%	0,12%
ANTWERPEN	126.573.882,46	0,08	0,28%	0,41%	0,68%	0,93%
BRUGGE	34.719.653,43	0,069	0,15%	0,22%	0,36%	0,50%
GENK	13.494.748,21	0,07	0,41%	0,60%	0,98%	1,35%
GENT	67.712.983,82	0,069	0,09%	0,13%	0,22%	0,30%
HASSELT	23.784.064,31	0,075	0,36%	0,53%	0,86%	1,19%
KORTRIJK	23.490.727,28	0,079	0,40%	0,58%	0,95%	1,31%
LEUVEN	36.504.138,80	0,075	0,22%	0,32%	0,53%	0,73%
MECHELEN	26.251.536,13	0,074	0,20%	0,29%	0,47%	0,65%
OOSTENDE	15.801.229,27	0,065	0,21%	0,31%	0,52%	0,71%
ROESELARE	20.276.667,92	0,085	0,29%	0,43%	0,71%	0,97%
SINT-NIKLAAS	23.292.085,93	0,085	0,11%	0,16%	0,27%	0,37%
TURNHOUT	11.747.974,55	0,075	0,11%	0,16%	0,26%	0,36%

Luik 4: conclusies

Preambule:

1. Verkennende studie!
2. Enkel ebvba's van vrije en intellectuele beroepen
3. Enkel data voor 2008-2011
4. Geen netto-effect, wel simulatie van deling van de opbrengst van de VenB tussen de federale overheid en de steden + simulatie van wat een belasting van dezelfde grondslag in de PB zou betekenen (!belang van de persoonlijke belastingverminderingen)
5. Simulaties met gemiddelde belastingvoeten op basis van studie van Decoster en Van Camp voor 2002

Gegeven deze beperkingen:

Vervennootschappelijking vooral relevant voor Antwerpen en in tweede instantie voor Kortrijk, Hasselt, Leuven en Gent ($n > 100$)

Simulatie van de belasting van de grondslag in de PB correspondeert met minder dan 1% van de APB-ontvangsten van 2009